

Түркістан облысы ДСБ-ның  
«Тұлқібас аудандық орталық  
ауруханасы» шаруашылық  
жүргізу құқығындағы  
мемлекеттік коммуналдық  
кәсіпорны басшысының  
2023 жылғы 24 05  
№215Н үйрекуна қосымша

Түркістан облысы денсаулық сақтау басқармасының  
«Тұлқібас аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу  
құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны  
Корпоративтік әдеп және мінез-құлық кодексі

### 1. Жалпы ережелер

Осы Түркістан облысы денсаулық сақтау басқармасының «Тұлқібас аудандық орталық ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) Корпоративтік әдеп және мінез-құлық кодексі (бұдан әрі – Кодекс) Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2023 жылғы 31 наурыздағы № 112 үйрекумен бекітілген Квазимемлекеттік сектор субъектілерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет көрсету туралы үлгілік ережеге сәйкес, сондай-ақ ТО ДСБ «Тұлқібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ -ның қызметкерлерінің жауапкершілікті арттыру және лайықсyz мінез-құлық жағдайларын барынша азайту мақсатында әзірленді.

**Корпоративтік мінез-құлық** – бұл ТО ДСБ «Тұлқібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметін басқару мен дамытуға байланысты қызметтің алуан түрін қамтитын ішкі және сыртқы мінез-құлық. Осы Кодексте қабылданған этикалық нормаларды сақтау белгілі бір тәуекелдерді болдырмауға көмектеседі, ТО ДСБ «Тұлқібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлерінің имиджін дамытуға және жақсартуға ықпал етеді.

Мінез-құлық стандарттарына әріптестермен, студенттермен және олардың ата-аналарымен (занды өкілдерімен), спортшылармен, клиенттермен, жеткізушілермен және қонақтармен қарым-қатынаста адалдық, кәсібилік, әділдік және ізгі ниет принциптерін сақтау кіреді.

Барлық қызметкерлерге, студенттерге және одардың ата-аналарына (занды өкілдеріне), спортшыларға, клиенттерге, жеткізушілерге және қонақтарға нәсіліне, түсіне, тіліне және мәдениетіне қарамастан адал және әділ қарым-қатынасқа құқығы бар. Кез келген түрдегі кемсітушілік пен құдалау осы Кодекске қайшы келеді және жол берілмейді.

Кодекстің кез келген талаптарын бұзған жағдайда қызметкерге Қазақстан Республикасының заңнамасына және қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес жауапкершілік шаралары қолданылады.

Кодекстің барлық ережелері барлық қызметкерлер үшін, соның ішінде қызметтерді көрсету шарты бойынша жұмыс істейтіндер үшін міндетті болып табылады.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ға жұмысқа қабылдау кезінде, сондай-ақ әрбір еңбек шартына және қызметтерді көрсету шартына қол қою кезінде қызметкер еңбек шартының ажырамас қосымшасы болып табылатын осы Кодексті сақтау жөніндегі міндеттемемен танысуға және оған қол қоюға міндетті.

Кодекстің ережелері лауазымы мен еңбек өтіліне қарамастан барлық қызметкерлер үшін бірдей. Кодексті бұзу ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның тәртіптік комиссиясының отырысында қызметкердің мінез-құлқын талқылауға негіз болып табылады.

Кодекс ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлерінің этикалық нормалары мен мінез-құлқы ережелерін жалпылау болып табылады.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері осы Кодекстің ережелерімен танысуы және өз қызметін жүзеге асыру процесінде оларды басшылыққа алуы қажет.

## **2. ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлерінің мінез-құлқының негізгі принциптері**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері өз қызметінің саласында мынадай моральдық принциптерді ұстануға тиіс:

- адалдық, принципті ұстану, әділдік;
- оқушылармен және олардың ата-аналарымен (занды өкілдерімен) клиенттермен, жеткізушілермен, қонақтармен және жұмыс әріптерімен қарым-қатынаста мейірімділік, сыпайылық және әдептілік;
- өзіне, іс-әрекетіне, сөзі мен ісінे қатысты талапшыл және сыншылдық;
- ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның іскерлік беделі үшін қызметтік міндеттерін орындауда адалдық;

### **2.1. Мұдделер қақтығысы: қызмет орнын пайдаланып қиянат ету**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның қызметкерлері мұдделер қақтығысына әкел соғатын жағдайлардың туындауына жауапты.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның қызметкерлері өзінің қызметтік дәрежесін жеке пайдалына, отбасы мүшелеріне және жақын таныстарына көмектесуге пайдаланбауы керек. Мұндай мінез-құлқы жол берілмейтін болып саналады, ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерінің абыройы мен қадір-қасиетіне нұқсан келтіреді.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкері Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде және ішкі тәртіп ережелерінде белгіленген қызметтік уақытты жеке мүддесі үшін (кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру) пайдаланбауы тиіс. Қызметтік дәрежесі мен жұмыс уақыты тек өзінің қызметтік міндеттерін адаптациядағы үшін пайдаланылады.

## **2.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны сыбайлас жемқорлықтың кез келген түріне төзбеушілік танытады және өз қызметкерлерінің қызметтік жағдайын пайдалана отырып, өздеріне, туыстарына лайықсız және заңсыз баюға әкелетін немесе әріптестерінің мұндай мінез-құлқын ынталандыратын әрекеттеріне жол бермейді.

Қызметкерлерге тікелей немесе жанама түрде сыйақыны талап етуге және алуға тыйым салынады.

## **2.3. Сыртқы көздерден алынған сыйлықтар**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлерінің өздерінен қандай да бір шешім қабылдауын күтетін тұлғалар мен үйымдардан сыйлықтар, сый-сияппаттар, жәрдемдер, қызметтер, ойын-сауық немесе басқа да материалдық құнды ұсыныстарды қабылдауға құқығы жоқ.

Қызметкерлерге сыйлықты тікелей немесе жанама талап етуге немесе қабылдауға, егер ол тыйым салынған көзден келсе немесе қызметкердің лауазымдық қызметіне байланысты ұсынылса, тыйым салынады.

Ерекшеліктер мыналарды қамтиды:

- іскерлік кездесу шенберіндегі бизнес-ланчтар;
- фирмалық кәдесыйлар – ашық хаттар, қаламдар, дәптерлер, кілттер, күнтізбелер;

- ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның барлық қызметкерлері алатын, қоғамдық деп жіктелген әртүрлі қызметтер/өнімдер, женілдіктер.

## **2.4 Ұсыныстар**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ға жұмысқа қабылдау кезінде басқа тұлғаларға ұсыныстар бере алады, бірақ ерекше артықшылықтарсыз жалпы негізде, егер үміткерлердің біреуі оның туысы немесе танысы болса.

# **3. Кәсіпқойлық**

## **3.1 Кәсіби қасиеттер**

Әрбір қызметкер өзінің кәсіби қызметінің көлемін білуі, өзінің лауазымдық нұсқаулықтарына сәйкес жоғары басшылықтың тапсырмаларын жедел және сапалы орындауы тиіс.

## **3.2 Кәсіби имидж: іскерлік мінез-құлыш**

Қызметкерлер арасындағы кәсіби қарым-қатынастар өзара сыйластық пен ұжымдық рухқа құрылады – қызметкерлер басқа бөлімшелер қызметкерлерінің

орындаитын жұмысы ортақ іске бағынатынын және қесіби бағалауға лайық екенін білуі керек.

Алға қойған мақсатқа жету үшін қызметтік міндеттерін адал атқару, Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, еңбек тәртібін сақтау, өндірістік тапсырмаларды сапалы және уақтылы орындау, қесіби деңгейін көтеруге жұмыс жасау.

Қызметкерлер лауазымдық нұсқаулыққа және жоғары түрған басшы берген өкілеттіктерге сәйкес қесіби құзыреті шегінде ғана шешім қабылдауы керек.

Егер мәселені шешу оның қызметтік өкілеттігі мен қесіби құзыретінен асып кетсе, қызметкер тікелей басшыға хабарласуы керек.

Басшылардың ең маңызды міндеттері жұмысты ойластырылған бөлу және үйлестіру, қесіби жауапкершілік ауқымын анықтау және корпоративтік міндеттер шенберінде ең жақсы нәтижелерге қол жеткізу үшін қызметкерлердің әрекеттерін үйлестіру болып табылады.

#### **4. Әрқайсының қызметі үшін жауапкершілікті бөлу**

**4.1 Жауапкершілік** – жоғары деңгейдегі шеберліктің, қесібиліктің, әділдіктің, адалдық пен сенімнің көрінісі.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері үйлемнің табыстарымен, оның жетістіктерімен бірдей бөліседі, сонымен қатар қыындықтарды бірге бастаң кешіреді, бұл бізге баға жетпес тәжірибе береді және бұл кемелділікке жақындауға мүмкіндік береді.

#### **4.2 Мінез-құлық стандарттары:**

- әрбір шешім тендерімді талдау нәтижесінде қабылданады және ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның мақсатына жетуге ықпал етеді;

- жүктелген міндеттерді уақтылы және нақты орындау;
- өзгермелі жағдайларға жылдам әрекет ету.

#### **4.3 Ұжымда қолайлы жұмыс органды жасау**

Күрьылымдық бөлімшениң басшысы бағыныштылардың міндеттері мен лауазымдық өкілеттіктерінің көлемін олар атқаратын лауазымдарына сәйкес нақты айқындауға, бағыныштыларға анық мүмкін емес бүйректарды бермеуге, олардың қызметтік міндеттерінің шегінен шығатын тапсырмаларды орындауды талап етпеуге міндетті. Қызметкерлерге, студенттерге және олардың ата-аналарына (занды өкілдеріне) немесе спортшыларға, клиенттерге, жеткізушилер мен қонақтарға қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік фактілеріне, адамдық қадір-қасиетін қорлауға, әдепсіздікке жол берілмейді.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның әрбір қызметкери Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздеріне, мемлекеттік және басқа тілдерді, Қазақстан халықтарының салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын құрметтеуге, ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның салт-дәстүрін, беделін, имиджін құрметтеуге, қорғауға және арттыруға міндетті.

#### **4.4 Қарым-қатынастың қызметтік этикасы**

Қызметтік қатынастардың этикалық нормалары жалпы адамзаттық нормалар мен мінез-құлыштық ережелеріне негізделген. ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері мен басшылығының кәсіби немесе жеке қасиеттерін көпшілік алдында сынауга, сондай-ақ жала жабу мен қорлауга жол берілмейді. Қызметкерлердің жеке мүдделері ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлерімен, оқушылары және олардың ата-аналарымен (занды өкілдерімен) спортшылармен, клиенттермен, жеткізушилермен, қонақтармен қарым-қатынасқа әсер етпеуі керек.

Қызметтік міндеттерін орындау кезінде студенттермен және олардың ата-аналарымен (занды өкілдерімен), спортшылармен, клиенттермен, жеткізушилермен және қонақтармен жұмыс істеу кезінде; сондай-ақ дауларды шешу кезінде қарым-қатынас тек этикалық және кәсіби негізде құрылуы керек.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның да, қызметкерлердің де, студенттердің де, олардың ата-аналарының да (занды өкілдерін), спортшылардың, клиенттердің, жеткізушилердің, қонақтардың және үшінші тұлғалардың да мүдделерін қорғау үшін ықтимал мүдделер қақтығысы ашық түрде шешілуі керек.

#### **4.5 Тұлғааралық қарым-қатынас этикасы**

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның барлық қызметкерлері Қазақстан Республикасының ғақпараттық зерттеулердің үшінші тұлғалардың да мүдделерін қорғау үшін ықтимал мүдделер қақтығысы ашық түрде шешілуі керек.

- жеке адамның ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғу;
- жұмыс орнында қорқыту және дұшпандық ортаны құру;
- қызметкердің мансаптық болашағына кери әсер ету;
- ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның беделіне нұқсан келтіру.

#### **4.6 Корпоративтік мерекелер, конкурстар**

Ұжымда мерекелік іс-шаралар өткізу корпоративтік мәдениетті қалыптастырудың маңызды элементтерінің бірі болып табылады. Дәстүрлі корпоративтік мерекелерге ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның туған күні, Жаңа жыл және т.б.

Барлық қызметкерлер корпоративтік мерекелік іс-шараларға қатысады.

#### **4.7 Қызметкерлердің туған күндері. Сыйлықтар.**

Қызметкерлердің туған күнін мерекелеу ұжым мүшелері үшін де дәстүрге айналған.

Қызметкерлердің туған күнін тойлау кезінде жұмыстан тыс уақытта (түскі үзіліс) жеңіл швед үстелі (алкогольсіз сусындар, жемістер, тәттілер) рұқсат етіледі.

Қызметкерлерге сыйлықтар ұжым мүшелерінің жеке тілектеріне байланысты беріледі.

#### **4.8 Қызметкерлердің міндеттерінің бірі қауіпсіздікті қамтамасыз ету, сонымен қатар Қәсіпорын мүлкін құрметтеу болып табылады.**

Қызметкерлерге кез келген бұзақылық әрекеттерге, ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның мүлкіне, соның ішінде

ғимараттарға, жабдықтарға, жиһаздарға зақым келтіруге немесе өзге де бүлінуге, сондай-ақ арнайы рұқсатсыз мүлікті шығарып тастауға тыйым салынады.

#### **Кәсіпорынның мүлкіне мыналар кіреді:**

- ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның жалға алынған және меншігіндегі барлық материалдық мүлкі;
- клиенттер үшін барлық бухгалтерлік және есеп беру құжаттамасы және кез келген басқа құжаттама;
- қызметкерлердің жеке істері, кандидаттардың деректер базасы және басқа да кадрлық құжаттама;
- барлық жарнамалық материалдар, тапсырыс берушілер тізімдері, тіркеу кітаптары және ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның иелігіндегі кез келген басқа құжаттар;
- ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ны қызметкерлері өзірлеген барлық ішкі процедуралар, ережелер, шарттардың үлгілік нысандары және басқа да құжаттар.

#### **Корытынды ережелер**

Корпоративтік әдеп кодексі біздің үйымның қызметкерлері өз өмірінде күнделікті қолданатын нормалар мен ережелердің көрінісі болып табылады.

ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның негізгі құндылықтары - Адалдық, Сенімділік, Әділдік және үйымның әрбір қызметкерінің қызметі үшін жауапкершілікті бөлісу. ТО ДСБ «Тұлкібас аудандық орталық ауруханасы» ШЖҚ МҚҚ-ның қызметкерлерге ортақ құндылықтары сенім тудырады және үйымды біртұтас тұтастыққа біріктіреді.